

Projektrapport om forskningsopholdet i det Danske Institut i Athen

(Nov 20th-Dec 20th)

Kerstin Fischer

Selvom 40 % af mit liv som forsker er beregnet til at være viet til forskning, kan det faktisk være ekstremt svært at finde tid og mentale rum til at koncentrere sig om et emne og tage det til næste skridt. I flere år havde jeg arbejdet med spørgsmålet, hvordan vi kan tænke på konventionelle taleegenskaber – er de en del af et sprogs grammatik? Eller udgør de en selvstændig videnskilde, der kun understøtter sprogbrug? For eksempel kan vi sige den danske diskursmarkør *nå* på mange forskellige måder, hvilket betyder vidt forskellige ting – i hvilken grad er disse forskellige måder at udtale ordet på en del af vores viden om sproget? I løbet af min ene måned i Athen havde jeg lejlighed til at diskutere disse spørgsmål med professor Kiki Nikiforidou, en af de vigtigste forskere inden for konstruktionsgrammatik, en sprogteori, der antager, at sprog kan beskrives som en opgørelse over konstruktioner, dvs. form-betydende parringer af forskellige størrelser og grader af skematicitet. Sammen overvejede vi flere alternative måder at tænke på at udvide konstruktionens grammatiske beskrivelse til også at omfatte prosodi, det vil sige den talte realisering af et ord, en sætning eller en ytring, såsom talemelodien, dens stressmønster eller endda stemmekarakteristika, såsom knirkende stemme. Meget forskning har vist, at mennesker systematisk gør brug af disse funktioner, og vi gennemgik evidensen for, i hvilket omfang formelle aspekter af den prosodiske levering af en diskursmarkør kunne indgå i en konstruktionsgrammatisk beskrivelse af diskursmarkører. Vi diskuterede også, hvordan vi bedst kan forstå en konklusion fra min tidligere empiriske analyse, der viser, at der faktisk er to forskellige mønstre, der dukker op: I én situation fungerer diskursmarkører som *nå* til at åbne nye emner, i en anden er deres rolle at lukke en emne, og i begge tilfælde synes disse rammefunktioner at være ledsaget af stabile prosodiske træk. På baggrund af denne diskussion var jeg i stand til at rekonceptualisere min tilgang til at integrere prosodi i konstruktionsgrammatikken. Samarbejdet med professor Nikiforidou og det rolige, dejlige miljø på det danske institut, tagterrassen og det hyggelige bibliotek var det perfekte miljø til at lave et skridt fremad med hensyn til min model og hvordan man støber den ind i et papir. De fantastiske og interessante mennesker, jeg mødte på instituttet, og de smukke solnedgange på Akropolis bidrog også til den levende og produktive atmosfære, der gjorde det muligt for mig at samle mine tanker og endelig gøre fremskridt med mit projekt.